

Vady podání

Obsahový rozpor mezi označením autora podání (přílohy datové zprávy) a fikcí podpisu představuje vadu podání, kterou má soud za součinnosti s autorem podání odstranit postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 33 Cdo 2743/2013, ze dne 26.3.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. M. M., proti žalované MUDr. L. V., zastoupené JUDr. J.B., advokátem se sídlem v B., o zaplacení 260.128,50 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 216 C 14/2011, o dovolání žalované proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. března 2013, č. j. 57 C 931/2012-171, tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. března 2013, č. j. 57 C 931/2012-171, a usnesení Okresního soudu v Bruntále ze dne 3. září 2012, č. j. 216 C 14/2011-124, se ruší a věc se vrací Okresnímu soudu v Bruntále k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Bruntále (dále jen „soud prvního stupně“) usnesením ze dne 3. září 2012, č. j. 216 C 14/2011-124, odmítl odpor proti platebnímu rozkazu ze dne 3. ledna 2012, č. j. 216 C 14/2011-41, s odůvodněním, že byl podán neoprávněnou osobou. Poukázal na to, že platební rozkaz byl doručen žalované do vlastních rukou dne 12. 1. 2012, přičemž následně dne 25. 1. 2012 byl do datové schránky soudu doručen odpor z datové schránky právnické osoby BROŽ BROŽ VALA advokátní kancelář s. r. o. Nebyl tedy podán zástupcem žalované jakožto fyzickou osobou.

Usnesením ze dne 22. března 2013, č. j. 57 Cdo 931/2012-171, Krajský soud v Ostravě potvrdil usnesení soudu prvního stupně. Zdůraznil, že žalovaná udělila plnou moc k zastupování Mgr. Jaroslavu Brožovi, MJur., advokátovi, který mohl jedině jejím jménem účinně podat odpor. Chtěl-li tento zástupce využít k podání odporu datovou schránku, měl použít datovou schránku fyzické osoby-advokáta, a nikoli datovou schránku právnické osoby, v rámci níž vykonává advokacii, přestože jejich sídlo je totožné. S odkazem na § 8 odst. 1 až 4 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, uzavřel, že doručením písemnosti soudu z datové schránky právnické osoby, v níž zástupce žalované vykonává advokacii, došlo k situaci, že odpor podala právnická osoba a nikoli osoba, které žalovaná udělila plnou moc, bez zřetele k tomu, že tato fyzická osoba má (oprávněný) přístup do datové schránky právnické osoby. Jelikož odpor podala jiná než oprávněná osoba, správně soud prvního stupně podaný odpor odmítl podle § 174 odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).

Proti usnesení odvolacího soudu podala žalovaná (dále též „dovolatelka“) dovolání, které má za přípustné podle § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. ledna 2013 (dále jen „o. s. ř.“), majíc za to, že dovoláním napadené rozhodnutí závisí na řešení otázky procesního práva, která v rozhodovací praxi odvolacího soudu nebyla dosud vyřešena. Není totiž srozuměna se závěrem, že podal-li její zástupce (advokát) odpor proti platebnímu rozkazu prostřednictvím datové schránky právnické osoby, v níž vykonává advokacii, má se zato, že odpor podala právnická osoba, tj. osoba neoprávněná, a nikoli advokát žalované. Poukazuje na to, že k datové zprávě, obsahující odpor proti platebnímu rozkazu, byla připojena prostá elektronická kopie plné moci (tj. bez autorizované konverze) udělená advokátovi Mgr. Jaroslavu Brožovi, MJur.,

vykonávajícímu advokacii jakožto společník BROŽ BROŽ VALA advokátní kanceláře s. r. o. Usnesení o odmítnutí odporu a usnesení odvolacího soudu bylo doručeno Mgr. Jaroslavu Brožovi, MJur., do jeho datové schránky, a v obou těchto rozhodnutích je v záhlaví označen za zástupce žalované. Poukazuje na usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. října 2012, č. j. 66 Co 637/2012-50, který v obdobné věci přijal závěr, že advokát je oprávněn vykonávat advokacii též jako společník společnosti s ručením omezeným, nelze mu proto bránit v tom, aby pro řádnou komunikaci vůči soudu použil též datovou schránku právnické osoby, jíž je společníkem, nevznikají-li jinak pochybnosti o tom, že příslušné podání bylo učiněno advokátem, kterému byla udělena plná moc. Nad rámec této argumentace má dovolatelka zato, že uvedeným způsobem podaný odpor je vadným podáním podle § 42 odst. 4 o. s. ř., jehož vady měly být odstraněny postupem podle § 43 o. s. ř. Parafrazujíc závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. října 2004, sp. zn. 22 Cdo 2262/2004, dodává, že podpis advokáta, zastupujícího účastníka řízení, na podaném dovolání je jeho podstatnou náležitostí, jejíž nedostatek brání pokračování řízení, přičemž tuto vadu lze odstranit ve lhůtě určené soudem. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. října 1999, sp. zn. 20 Cdo 2324/98, platí, že odpor proti platebnímu rozkazu podaný osobou, která se označila jako zástupce účastníka (a pouze jí podepsaný), aniž oprávnění zastupovat účastníka prokázala, nelze odmítnout podle § 174 odst. 3 o. s. ř. jako podaný osobou neoprávněnou. Nelze pominout, že podle § 15 odst. 8 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, advokát, který vykonává advokacii jako společník společnosti, nemůže současně vykonávat advokacii samostatně, ve sdružení, jako společník jiné společnosti nebo jako společník zahraniční společnosti, ani v pracovním poměru. Zdůrazňuje, že Ústavní soud v nálezu ze dne 13. května 2013, sp. zn. IV. ÚS 4787/12, uvedl, že „rozhodování formou platebního rozkazu je výjimkou z (ústavního) pravidla garantujícího účastníkům řízení rovný přístup k soudu. Jakékoli další umělé, formalistické či svévolné navyšování formálních či obsahových požadavků, kladených na odpor proti platebnímu rozkazu je proto třeba považovat za ústavně nesouladné, neboť by ve své podstatě představovalo vytváření zbytečných a nelegitimních překážek pro uplatňování ústavně garantovaných procesních práv.“ Závěr odvolacího soudu považuje za rozporný se zřetelem k tomu, že pomíjí, že datovou zprávu mohla odeslat oprávněná osoba podle § 8 odst. 3 zákona č. [300/2008](#) Sb., která podle uvedeného výkladu by nemohla zaslat své vlastní písemnosti prostřednictvím datové schránky právnické osoby, avšak na druhou stranu jí soudy začaly podle plné moci připojené k datové zprávě doručovat svá rozhodnutí. S tímto odůvodněním požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z obsahu spisu se podává, že soud prvního stupně vydal dne 3. ledna 2012, pod č. j. 216 C 14/2011-41, platební rozkaz, jímž uložil žalované zaplatit žalobci částku 260.128,50 Kč s blíže specifikovaným úrokem z prodlení a rozhodl o nákladech řízení; platební rozkaz byl žalované doručen dne 12. 1. 2012. Z identifikátoru elektronického podání vyplývá, že na elektronickou podatelnu Okresního soudu v Bruntále byla doručena datová zpráva č. 5469/2012, ID zprávy 72344772, ID schránky: kxjymt, typ datové schránky: PO. Osoba odesílatele byla identifikována jako „BROŽ BROŽ VALA advokátní kancelář“, adresa Marie Steyskalové 767/62, 61600 Brno, CZ. Zpráva byla dodána do datové schránky soudu dne 25. 1. 2012 ve 12:18:44, ke sp. zn. 216 C 14/2011. Ověření obálky je doplněno údajem „podpis je platný“, s tím, že elektronický podpis a časové razítko jsou platné. Je uveden počet příloh – 2, přičemž první představuje „odpor proti platebnímu rozkazu.doc“ a druhá „plnou moc. PDF“ s poznámkou, že k ní není připojen uznávaný elektronický podpis ani kvalifikované časové razítko. Z odporu proti platebnímu rozkazu (přílohy datové zprávy) se podává, že žalovaná, zastoupena Mgr. Jaroslavem Brožem, MJur., advokátem vykonávajícím advokacii jakožto společník BROŽ BROŽ VALA advokátní kancelář s. r. o., IČ 29201195, se sídlem Marie Steyskalové 62, Brno, evidenční číslo ČAK: 12180, ve věci o zaplacení 260.128,50 Kč s příslušenstvím, prostřednictvím svého zástupce Mgr. Jaroslava Brože, MJur., podala odpor proti shora uvedenému platebnímu rozkazu. Z plné moci dne 16. 10. 2011 vyplývá, že podle ní žalovaná zmocnila Mgr. Jaroslava Brože, MJur., advokáta, ev. číslo ČAK: 12810, vykonávajícího advokacii jakožto společník BROŽ BROŽ VALA advokátní kancelář s. r. o., IČ 29201195, zapsané u

rejstříkového soudu v Brně v oddíle C, vložce 65240, se sídlem Marie Steyskalové 62, Brno, „k zastupování ve věci vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 216 C 14/2011 a všech řízení souvisejících a navazujících“.

Vzhledem k tomu, že dovoláním napadené rozhodnutí bylo vydáno po 1. 1. 2013, Nejvyšší soud o něm rozhodl podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srovnej bod 1. a 7., článku II., zákona č. [404/2012](#) Sb., a bod 2., čl. II., zákona č. [293/2013](#) Sb.).

Podle § 241a odst. 1 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, totiž na posouzení účinků podání k soudu prostřednictvím datové schránky někoho jiného (právnícké osoby, v níž advokát vykonává jako společník advokacii), než kdo podání činí (advokát).

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Pro posouzení věcné správnosti napadeného usnesení bylo rozhodující znění zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu do 30. 6. 2012 (dále opět jen „o. s. ř.“)

Podle § 41 odst. 1 o. s. ř. účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu.

Podle § 42 odst. 1 věty první a druhé o. s. ř. podání je možno učinit písemně nebo ústně. Písemné podání se činí v listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě, telegraficky nebo telefaxem.

Podle § 42 odst. 3 o. s. ř. podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.

Podle § 42 odst. 4 o. s. ř. pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno. Podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopisem. K podání učiněnému elektronicky lze připojit také všechny jeho přílohy v elektronické podobě.

Podle § 42 odst. 5 o. s. ř. v případě podání v elektronické podobě opatřeného zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu podle odstavce 3.

Podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů ve znění účinném do 30. 6. 2012 (dále jen „zákon č. [300/2008](#) Sb.“), tento zákon upravuje

elektronické úkony státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, Pozemkového fondu České republiky a jiných státních fondů, zdravotních pojišťoven, Českého rozhlasu, České televize, samosprávných komor zřízených zákonem, notářů a soudních exekutorů (dále jen „orgán veřejné moci“) vůči fyzickým osobám a právnickým osobám, elektronické úkony fyzických osob a právnických osob vůči orgánům veřejné moci a elektronické úkony mezi orgány veřejné moci navzájem prostřednictvím datových schránek.

Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k: a) doručování orgány veřejné moci, b) provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci, c) dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob (§ 2 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb.).

Podle § 2 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb. datové schránky zřizuje a spravuje Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“).

Podle § 8 odst. 3 zákona č. [300/2008](#) Sb. k přístupu do datové schránky právnické osoby je oprávněn statutární orgán právnické osoby, člen statutárního orgánu právnické osoby nebo vedoucí organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, pro něž byla datová schránka zřízena.

Podle § 8 odst. 6 písm. b) zákona č. [300/2008](#) Sb. k přístupu do datové schránky je dále oprávněna pověřená osoba, kterou je u datové schránky právnické osoby fyzická osoba pověřená statutárním orgánem právnické osoby nebo vedoucím organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, pro něž byla datová schránka zřízena, a to v rozsahu jimi stanoveném.

Podle § 9 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb. osoba oprávněná k přístupu do datové schránky se do ní přihlašuje prostřednictvím přístupových údajů (z důvodové zprávy - „Přístupové údaje jsou klíčem pro přístup do datové schránky. Přístupovými údaji není míněno osobní číslo, nýbrž údaje v rozsahu uživatelské jméno a heslo“).

Podle § 10 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb. datová schránka je zpřístupněna prvním přihlášením osoby uvedené v § 8 odst. 1 až 4, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů těmto osobám.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb. informační systém datových schránek (dále též „ISDS“) je informačním systémem veřejné správy, který obsahuje informace o datových schránkách a jejich uživatelích.

Podle § 14 odst. 3 zákona č. [300/2008](#) Sb. v informačním systému datových schránek se vedou tyto informace o datových schránkách: c) datum přihlášení osoby oprávněné k přístupu do datové schránky do této datové schránky s uvedením hodiny, minuty a sekundy a údaj identifikující tuto osobu, d) datum odeslání dokumentu nebo provedení úkonu z datové schránky s uvedením hodiny, minuty a sekundy a údaj identifikující osobu, která odeslání dokumentu nebo úkon provedla, g) obchodní firma nebo název právnické osoby, pro niž byla zřízena datová schránka, sídlo a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno.

Podle § 14 odst. 4 zákona č. [300/2008](#) Sb. údaje uvedené v odstavci 3 jsou neveřejné a nelze je poskytnout jiným osobám, s výjimkou kontaktní adresy, na niž má být adresátu doručováno, byl-li dán souhlas k jejímu zveřejnění. Ministerstvo umožní identifikovat datovou schránku tak, aby do ní mohlo být doručováno.

Podle § 14b zákona č. [300/2008](#) Sb. ministerstvo vede veřejný seznam fyzických osob, podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů veřejné moci, které mají zřízenou a zpřístupněnou datovou

schránku (dále jen "seznam držitelů datových schránek"), který je přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup. Seznam je součástí informačního systému datových schránek.

Fyzická osoba, podnikající fyzická osoba a právnická osoba může provádět úkon vůči orgánu veřejné moci, má-li zpřístupněnu svou datovou schránku a umožňuje-li to povaha tohoto úkonu, prostřednictvím datové schránky (§ 18 zákona odst. 1 zákona č. [300/2008](#) Sb.). Úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný (z důvodové zprávy – „úkon učiněný prostřednictvím datových schránek osobou v tomto ustanovení uvedenou má stejné účinky jako podepsaný písemný úkon.“), ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob (odst. 2).

Podle § 15 odst. 1 zákona č. [85/1996](#) Sb. o advokacii ve znění do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon o advokacii“), advokáti mohou vykonávat advokacii jako společníci veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti nebo společnosti s ručením omezeným založené podle obchodního zákoníku, pokud předmětem podnikání takové společnosti je pouze výkon advokacie a jejími společníky jsou pouze advokáti; předmětem podnikání veřejné obchodní společnosti může být i výkon činnosti insolvenčního správce podle zvláštního právního předpisu.

Podle § 15 odst. 4 zákona o advokacii advokáti, kteří jsou společníky společnosti, vykonávají advokacii jménem společnosti a na její účet. Pokud výkon advokacie jménem společnosti nepřipouštějí v jednotlivých případech zvláštní právní předpisy (srovnej § 25 o. s. ř.), vykonávají advokáti advokacii vlastním jménem a na účet společnosti; to samé platí i v případě, byl-li advokát, který je společníkem společnosti, k poskytnutí právních služeb určen podle tohoto zákona. Jako účastník právních vztahů založených v souvislosti s poskytováním právních služeb advokátem vykonávajícím advokacii ve společnosti vystupuje vůči klientovi, jakož i vůči třetím osobám, vždy společnost; tyto právní vztahy se řídí tímto zákonem (§ 24 odst. 2 a 3) a zvláštními právními předpisy.

Informační systém datových schránek zavedený zákonem 300/2008 Sb. je systémem veřejné správy (§ 14 odst. 1 cit. zákona), sloužící ke vzájemné elektronické komunikaci orgánů veřejné moci s fyzickými a právnickými osobami a mezi orgány veřejné moci navzájem. Děje se tak prostřednictvím datového úložiště (datové schránky) a datové zprávy (§ 19 zákona č. [300/2008](#) Sb.). Datová zpráva má svou obálku, obsahující tzv. metadata (označení věci, které se týká, číslo jednací, spisovou značku) a svůj obsah, který je tvořen jednou či více přílohami (soubory) v počítačovém formátu uvedeném v příloze č. 3 vyhlášky č. [194/2009](#) Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek. Tyto přílohy mohou - ale také nemusí - pocházet od oprávněné nebo pověřené osoby operující v datové schránce a mohou být i samostatně elektronicky podepsány. Příjemce podání (datové zprávy) je standardně informován pouze o tom, ze které datové schránky byla datová zpráva odeslána. Nedozeví se, která konkrétní fyzická osoba datovou schránku použila k tomu, aby zprávu odeslala. Tím pádem se nedozví ani to, v jaké roli přitom vystupovala - zda v roli oprávněné osoby, pověřené osoby či administrátora (§ 8 odst. 7 zákona č. [300/2008](#) Sb.). Příjemce datové zprávy tedy standardně „vidí“ pouze to, skrze kterou datovou schránku mu byla daná datová zpráva zaslána a obsah této zprávy. Dozví se identifikátor datové schránky, a z něj vyplývající identitu jejího držitele. Naopak veškeré informace o tom, kdo s touto (odesílající) datovou schránkou operoval, a tedy kdo konkrétně sestavil a odeslal datovou zprávu, před ním zůstávají skryty (srovnej § 14 odst. 4 zákona č. [300/2008](#) Sb.). Informační systém datových schránek (ISDS) samozřejmě má k dispozici úplnou informaci o tom, který konkrétní uživatel je v kterémkoli okamžiku přihlášen ke konkrétní datové schránce, ze které je datová zpráva odesílána. Zná jeho uživatelské jméno a díky němu zná i roli, v jaké příslušný uživatel vůči dané datové schránce právě vystupuje (zda jako oprávněná osoba, jako pověřená osoba, nebo jako administrátor). Tuto informaci také ISDS průběžně zaznamenává do svých žurnálů (tzv. logů), jak mu přikazuje i § 14 odst. 3 písm. c), d) zákona š. 300/2008 Sb. Informační systém datových schránek tedy důsledně a zcela záměrně

prosazoval a prosazuje koncept, podle kterého je pro příjemce relevantní pouze to, skrze kterou datovou schránku je mu určitá zpráva zasílána (resp. činěno podání) – a nikoli, kdo konkrétně tak skrze tuto schránku činí. Jednoznačnou identifikaci odesílatele nahrazuje jednoznačnou identifikací přenosového kanálu (odesílající datové schránky), přičemž současně znemožňuje zjištění identity toho, kdo konkrétně je odesílatelem (...) Ten, kdo použije svou datovou schránku, může za určitých podmínek těžit z uplatnění fikce podpisu a své podání směřované k soudu (OVM) nemusí elektronicky podepsat, i když příslušný procesní předpis podpis podání uznávaným elektronickým podpisem jinak vyžaduje. Kdo však využije cizí datovou schránku, musí své podání umístěné v příloze datové zprávy ISDS podepsat svým (platným) uznávaným elektronickým podpisem obdobně jako u podání v příloze elektronické pošty (viz Peterka, J. Podaný, J., Problematika podání k soudu prostřednictvím datové schránky, Bulletin advokacie 1-2/2013).

U procesních úkonů účastníků řízení (jejich zástupců) prováděných prostřednictvím datových schránek, nelze pominout, že náležitostí každého podání je podpis toho, kdo je činí (§ 42 odst. 4 o. s. ř.). Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění (§ 42 odst. 3 o. s. ř.). V případě podání v elektronické podobě opatřeného zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu podle odstavce 3 (§ 42 odst. 5 o. s. ř.). Podání učiněné v elektronické podobě, které nebylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem, může být podepsáno buď elektronickou značkou [§ 2 písm. c) zákona č. [227/2000](#) Sb. ve znění do 30. 6. 2012 – dále jen zákon o elektronickém podpisu], nebo „obyčejným“ elektronickým podpisem [§ 2 písm. a) zákona o elektronickém podpisu] V těchto případech však podání musí být – s výjimkou podání učiněného prostřednictvím datové schránky – doplněno písemným podáním shodného znění nebo podáním shodného znění učiněného v elektronické podobě opatřeným zaručeným elektronickým podpisem anebo podáním učiněným prostřednictvím datové schránky, obsahuje-li podání návrh ve věci samé nebo stanovil-li to soud, jinak se k němu nepřihlíží. Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 30. května 2011, sp. zn. 3 VSPH 605/2010, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 135/2011, přijal závěr, podle něhož podání, které bylo vůči soudu v podobě datové zprávy učiněno z datové schránky, je řádně podepsáno, jestliže je učinila (v dané věci za právnickou osobou) buď osoba s originálním oprávněním uvedená v ustanovení § 8 odst. 1 až 4 cit. zák. anebo osoba pověřená. Jinak řečeno, podpis na listině u podání učiněného písemně nebo ústně do protokolu, resp. zaručený elektronický podpis u elektronického podání, je u datové zprávy odeslané z datové schránky nahrazen náležitou identifikací příslušné osoby, která vůči soudu učinila podání prostřednictvím datové schránky.

Jak vyplývá z identifikace datové zprávy dodané do datové schránky Okresního soudu v Bruntále dne 25. 1. 2012, ke sp. zn. 216 C 14/2011, byl jako odesílatel datové zprávy č. 5469/2012 identifikován „BROŽ BROŽ VALA advokátní kancelář“, adresa Marie Steyskalové 767/62, 61600 Brno. Obě přílohy datové zprávy (plná moc udělená Mgr. Jaroslavu Brožovi, MJur., a odpor proti platebnímu rozkazu) nebyly elektronicky podepsané (§ 2 písm. a/, b/ a c/ zákona č. [227/2000](#) Sb.) ani nešlo o konverzi autorizované dokumenty (datové zprávy) v elektronické podobě (§ 22 zákona č. [300/2008](#) Sb.). Není pochyb o tom, že datová zpráva (chápaná ve smyslu obálky a jejího obsahu) odeslaná z datové schránky advokátní kanceláře je podáním, s nímž ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb. spojuje účinky písemného a podepsaného podání. Proto vyvstává otázka, komu v tomto případě svědčí fikce podpisu datové zprávy v užším smyslu (tj. jejího obsahu), zda osobě, která datovou zprávu v postavení oprávněné či pověřené osoby nebo administrátora vytvořila (připojila k ní přílohy) a odeslala, nebo držiteli datové schránky.

Informační systém datových schránek neumožňuje soudu jako adresátovi datové zprávy identifikovat

prostřednictvím identifikátoru elektronického podání osobu, která datovou zprávu vytvořila a která dokument nebo úkon provedla (§ 14 odst. 3 cit. zákona), nýbrž jen držitele datové schránky; údaj o tom, která osoba a v jakém postavení datovou zprávu vyhotovila a odeslala, je adresátu nepřístupný. Je-li jediným „viditelným“ údajem o identitě odesílatele datové zprávy identifikace jeho datové schránky, nelze než závěr o fikci podpisu datové zprávy vztáhnout k osobě jejího držitele. Použil-li advokát datovou schránku právnické osoby – advokátní kanceláře, ve které vykonává jako společník advokacii, k odeslání datové zprávy ve věci svého klienta (účastníka občanského soudního řízení), nemůže se prosadit názor, že platí fikce podpisu toho, kdo datovou zprávu fakticky vytvořil a odeslal a nikoli držitele datové schránky. Podepsal-li by advokát žalované přílohy datové zprávy svým zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaným akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb, bylo by vyloučeno, aby nastala fikce podpisu držitele datové schránky – právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb.

Uvedené závěry lze opřít o stanovisko Ministerstva vnitra nazvané - Datové schránky a činnost správních orgánů z 28. 6. 2010, aktualizované k 31. 10. 2012 (publikované na webové stránce www.mvcr.cz/soubor/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-pdf-68503.aspx), podle něhož podání prostřednictvím datové schránky lze činit pouze jménem jejího držitele. Úkon učiněný jinou osobou prostřednictvím „cizí“ datové schránky (např. fyzická osoba učiní podání z datové schránky svého zaměstnavatele) nemá právní účinky, které zákon jinak dokumentu doručenému prostřednictvím datové schránky přiznává. Tyto úkony však nelze považovat automaticky za neúčinné. Bude-li úkon učiněný prostřednictvím datové schránky jiného subjektu podepsán uznávaným elektronickým podpisem subjektu činícího úkon a splní-li další požadavky právními předpisy na tento úkon kladené, pak bude, byť je učiněn prostřednictvím cizí datové schránky, materiálně perfektním. Při absenci uznávaného elektronického podpisu podatele je třeba dle našeho názoru postupovat shodně jako v případě podání učiněného prostřednictvím veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu (...) Pokud bude podání učiněno z datové schránky téhož subjektu, avšak vážící se k jinému jeho statutu (např. advokát učiní advokátní úkon namísto z datové schránky podnikající fyzické osoby – advokáta prostřednictvím své datové schránky fyzické osoby), nebude mít tato skutečnost na účinky úkonu vliv.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodu vymezeného v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Jestliže platí, že každý procesní úkon účastníka řízení posuzuje soud podle jeho obsahu (§ 41 odst. 2 o. s. ř.), nelze pominout, že přílohy datové zprávy (oproti fikci podpisu právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb.) vypovídají o tom, že autorem odporu proti platebnímu rozkazu a tím, jemuž žalovaná udělila plnou moc k zastupování, nebyla právnická osoba (držitelka datové schránky), nýbrž advokát žalované Mgr. Jaroslav Brož, MJur. Obsahový rozpor mezi označením autora podání (přílohy datové zprávy) a fikcí podpisu představuje vadu podání, kterou měl soud za součinnosti s autorem podání odstranit postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř. Potvrdil-li odvolací soud usnesení soudu prvního stupně, jímž odmítl odpor jako podaný neoprávněnou osobou, přičemž pominul, že rozpor mezi obsahem odporu a „podpisem elektronického podání“ měl být důvodem pro odstranění této vady, zatížil řízení jinou vadou, která mohla (a měla) za následek nesprávné rozhodnutí.

Protože je řízení postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)